

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра менеджменту та бізнес-адміністрування (№ 602)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант ОП

Tof

(підпис)

О. В. Тофанюк

(ініціали та прізвище)

« 31 » __серпня__ 2023 р.

СИЛАБУС ОBOB'ЯЗKОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Бухгалтерський облік

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»

(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 071 «Облік і оподаткування»

(код і найменування спеціальності)

Освітня програма: 071 «Облік і оподаткування»

Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти

Силабус введено в дію з 01.09.2023 року

Харків – 2023 р.

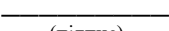
Розробник: Татар М. С., к.е.н., доц.
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь та вчене звання) (підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування (№ 602)

Протокол № 1 від « 31 » серпня 2023 р.

В.о. завідувача кафедри д.е.н., професор
(науковий ступінь та вчене звання) (підпис) Тетяна КАЛІНЕСКУ
(ім'я та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

_____ Ангеліна ЗАМЕЛЮХІНА
(підпис) (ім'я та прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

Татар Марина Сергіївна, к.е.н., доцент.
З 2012 року викладає в університеті наступні дисципліни:

- фінансовий аналіз;
- бухгалтерський облік;
- організація бухгалтерського обліку підприємств аерокосмічної галузі;
- фінанси;
- наукові дослідження в обліку і оподаткуванні тощо.

Напрями наукових досліджень: визначення впливу наслідків різких коливань валютних курсів, зокрема валютних панік та ажіотажу на конкурентоспроможність підприємств. Дослідження процесів формування кризових ситуацій і розробка механізмів їх попередження, визначення методологічних засад соціально-економічної взаємодії суб'єктів господарювання в умовах глобальних викликів.

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 2 семестр.

Обсяг дисципліни:

5 кредитів ЄКТС (150 годин), у тому числі аудиторних – 56 годин, самостійної роботи здобувачів – 94 години.

Форми здобуття освіти

Денна, дистанційна, дуальна.

Дисципліна – обов'язкова.

Види навчальної діяльності – лекції, практичні заняття, самостійна робота здобувача.

Види контролю – поточний, модульний та підсумковий (семестровий) контроль (іспит).

Мова викладання – українська.

Пререквізити – політична економія, основи оподаткування.

Кореквізити – мікро- та макроекономіка.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування системи знань з теорії та практики ведення бухгалтерського обліку на підприємствах.

Завдання: вивчення методів раціональної організації та ведення бухгалтерського обліку на підприємствах на підставі використання прогресивних форм і національних стандартів; набуття навичок опрацювання і використання облікової інформації в управлінні.

Компетентності, які набуваються:

ЗК.2. Здатність до аналізу та синтезу на основі логічних аргументів та перевірених фактів.

ЗК.8. Здатність застосовувати загальнонаукові та фундаментальні знання та проводити аналітичні дослідження на відповідному рівні.

ФК.1 Здатність організувати обліково-аналітичну діяльність суб'єктів господарювання, а саме: формувати облікову та податкову політику; аналізувати форми внутрішньої звітності для забезпечення управління суб'єктами господарювання.

ФК.2. Здатність оцінювати економічні події, застосовувати відповідні обліково-аналітичні інструменти та обґрунтовувати напрями їх реалізації.

ФК.4. Здатність організувати власну професійну діяльність, застосовувати знання з обліку і оподаткування на практиці для прийняття управлінських рішень.

ФК.6. Здатність здійснювати діяльність з консультування керівництва підприємства та інших користувачів інформації в сфері обліку, аналізу, контролю та оподаткування.

ФК.7. Здатність проводити аналітичні узагальнення з метою розв'язання актуальних теоретичних та практичних завдань з обліку та оподаткування.

Очікувані результати навчання:

ПРН.1 Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для узагальнення даних про об'єкти професійної діяльності та використовувати їх для опису фахової предметної області.

ПРН2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та розв'язання професійних завдань у різних практичних ситуаціях.

ПРН6. Здійснювати обробку первинних документів, вести синтетичний та аналітичний облік, складати обліково-податкову звітність суб'єктів господарювання, зокрема аерокосмічної галузі.

ПРН.7. Використовувати дані бухгалтерської та податкової звітності для розрахунку основних показників діяльності суб'єктів господарювання, зокрема аерокосмічної галузі.

ПРН.10. Застосовувати обліково-аналітичні методи досліджень у сфері обліку, контролю, аудиту і аналізу з метою імплементувати їх у професійну діяльність та господарську практику.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовний модуль 1. Особливості організації і ведення бухгалтерського обліку на підприємствах.

Тема 1. Бухгалтерський облік, його сутність, види та завдання. предмет і метод бухгалтерського обліку

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*
- *Теми практичних занять: Бухгалтерський облік, його сутність, види та завдання. предмет і метод бухгалтерського обліку*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

- *Стисла анотація: Бухгалтерський облік у системі господарського обліку. Нормативна база ведення бухгалтерського обліку на підприємствах. Організація ведення бухгалтерського обліку на підприємстві. Предмет та об'єкти бухгалтерського обліку. Господарські засоби, джерела їх утворення та господарські процеси. Елементи методу бухгалтерського обліку.*

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 8 годин.*
- *Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: Опрацювання матеріалу лекцій. Ведення термінологічного словника; розгляд контрольних запитань; підготовка до поточного тестування з теми. Підготовка запитань до викладача.*

Тема 2. Система рахунків бухгалтерського обліку і подвійний запис.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 5 годин.*
- *Теми практичних занять: Система рахунків бухгалтерського обліку і подвійний запис.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

- *Стисла анотація: Бухгалтерські рахунки: будова та порядок здійснення записів. Класифікація та План рахунків бухгалтерського обліку. Сутність подвійного запису та алгоритм складання бухгалтерської проводки. Узагальнення поточної облікової інформації.*

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 8 годин.*

- *Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача:* Опрацювання матеріалу лекцій. Ведення термінологічного словника; розгляд контрольних запитань; підготовка до поточного тестування з теми. Підготовка запитань до викладача.

Тема 3. Облік найважливіших господарських процесів та явищ

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*

- *Теми практичних занять:* Облік найважливіших господарських процесів та явищ.

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

- *Стисла анотація:* Облік процесу постачання. Облік процесу виробництва. Облік процесу реалізації. Порядок формування результатів господарювання.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 6 годин.*

- *Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача:* Опрацювання матеріалу лекцій. Ведення термінологічного словника; розгляд контрольних запитань; підготовка до поточного тестування з теми. Підготовка запитань до викладача.

Тема 4. Документація. Інвентаризація. Оцінювання та калькулювання

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 3 години.*

- *Теми практичних занять:* Документація. Інвентаризація. Оцінювання та калькулювання.

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

- *Стисла анотація:* Порядок документального оформлення господарських операцій. Класифікація документів. Організація документообігу на підприємстві. Завдання, види інвентаризації та випадки її проведення. Техніка проведення інвентаризації. Відображення результатів інвентаризації в обліку. Грошовий вимірник у бухгалтерському обліку. Види оцінювання об'єктів обліку. Калькулювання як система обчислення собівартості продукції.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 8 годин.*

- *Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача:* Опрацювання матеріалу лекцій. Ведення термінологічного словника; розгляд контрольних запитань; підготовка до поточного тестування з теми. Підготовка запитань до викладача.

Тема 5. Техніка і форми бухгалтерського обліку та фінансова звітність підприємства

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*

- *Теми практичних занять: Техніка і форми бухгалтерського обліку та фінансова звітність підприємства*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

- *Стисла анотація: Поняття та класифікація облікових регістрів. Характеристика основних форм ведення бухгалтерського обліку. Автоматизовані форми ведення бухгалтерського обліку. Загальні вимоги до фінансової звітності.*

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 8 годин.*

- *Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: Опрацювання матеріалу лекцій. Ведення термінологічного словника; розгляд контрольних запитань; підготовка до поточного тестування з теми. Підготовка запитань до викладача.*

Модульний контроль

Змістовний модуль 2. Облік активів, зобов'язань та власного капіталу підприємств.

Тема 6. Облік основних засобів та нематеріальних активів.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*

- *Теми практичних занять: Облік основних засобів та нематеріальних активів.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

- *Стисла анотація: Основні нормативні документи з обліку основних засобів. Основні засоби підприємства, їх класифікація та завдання обліку. Види вартості основних засобів. Документальне оформлення обліку основних засобів. Облік надходження та вибуття основних засобів. Облік зносу та амортизації основних засобів. Облік поліпшення та ремонту основних засобів. Облік переоцінки основних засобів. Зменшення корисності основних засобів. Інвентаризація основних засобів. Облік операцій з оренди основних засобів. Основні нормативні документи з обліку нематеріальних активів. Поняття, класифікація та оцінка нематеріальних активів. Облік надходження нематеріальних активів. Переоцінка нематеріальних активів. Амортизація нематеріальних активів. Облік вибуття нематеріальних активів.*

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 години.*

- *Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача:* Опрацювання матеріалу лекцій. Ведення термінологічного словника; розгляд контрольних запитань; підготовка до поточного тестування з теми. Підготовка запитань до викладача.

Тема 7. Облік запасів

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*
- *Теми практичних занять: Облік запасів.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

- *Стисла анотація:* Основні нормативні документи з обліку виробничих запасів. Організація обліку виробничих запасів. Визначення запасів, їх класифікація, визнання та оцінка. Оцінка вибуття запасів. Оцінка запасів на дату балансу. Документальне оформлення надходження матеріалів на склад і відпуску їх у виробництво. Облік запасів на складі. Синтетичний облік надходження та використання запасів. Облік МШП. Інвентаризація виробничих запасів. Бухгалтерські записи за операціями з запасами.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 6 годин.*
- *Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача:* Опрацювання матеріалу лекцій. Ведення термінологічного словника; розгляд контрольних запитань; підготовка до поточного тестування з теми. Підготовка запитань до викладача.

Тема 8. Облік грошових коштів

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 3 години.*
- *Теми практичних занять: Облік грошових коштів.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

- *Стисла анотація:* Визначення та види грошових коштів. Облік грошових коштів у касі. Облік грошових коштів на рахунках у банку. Рахунки призначені для обліку грошових коштів. Бухгалтерські записи за операціями з грошовими коштами.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 6 годин.*
- *Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача:* Опрацювання матеріалу лекцій. Ведення термінологічного словника; розгляд контрольних запитань; підготовка до поточного тестування з теми. Підготовка запитань до викладача.

Тема 9. Облік фінансових інвестицій

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.*
- *Теми практичних занять: Облік фінансових інвестицій.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Стисла анотація: Визначення та класифікація фінансових інвестицій. Облік поточних фінансових інвестицій. Облік довгострокових фінансових інвестицій. Оцінка фінансових інвестицій на дату балансу. Облік фінансових інвестицій, що надають право власності. Відображення довгострокових фінансових інвестицій за методом участі в капіталі. Облік фінансових інвестицій до погашення.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 6 годин.*
- *Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача:* Опрацювання матеріалу лекцій. Ведення термінологічного словника; розгляд контрольних запитань; підготовка до поточного тестування з теми. Підготовка запитань до викладача.

Тема 10. Облік дебіторської заборгованості та витрат майбутніх періодів

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 3 години.*
- *Теми практичних занять: Облік дебіторської заборгованості та витрат майбутніх періодів.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Стисла анотація: Поняття та класифікація дебіторської заборгованості. Облік та документальне оформлення розрахунків із покупцями. Облік розрахунків з підзвітними особами. Бухгалтерські записи за операціями з дебіторською заборгованістю. Облік витрат майбутніх періодів.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 години.*
- *Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача:* Опрацювання матеріалу лекцій. Ведення термінологічного словника; розгляд контрольних запитань; підготовка до поточного тестування з теми. Підготовка запитань до викладача.

Тема 11. Облік власного капіталу

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 3 години.*
- *Теми практичних занять: Облік власного капіталу*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

- *Стисла анотація:* Визначення власного капіталу, його структура та призначення. Порядок реєстрації та формування статутного капіталу підприємства. Облік забезпечення майбутніх витрат і платежів. Облік цільового фінансування і цільових надходжень.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 годин.*

- *Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача:* Опрацювання матеріалу лекцій. Ведення термінологічного словника; розгляд контрольних запитань; підготовка до поточного тестування з теми. Підготовка запитань до викладача.

Тема 12. Облік зобов'язань

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.*

- *Теми практичних занять: Облік зобов'язань.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

- *Стисла анотація:* Облік зобов'язань. Облік розрахунків із оплати праці та страхування. Облік податків та розрахунків із фондами соціального страхування. Облік доходів майбутніх періодів.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 годин.*

- *Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача:* Опрацювання матеріалу лекцій. Ведення термінологічного словника; розгляд контрольних запитань; підготовка до поточного тестування з теми. Підготовка запитань до викладача.

Тема 13. Облік витрат

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 3 години.*

- *Теми практичних занять: Облік витрат.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

- *Стисла анотація:* Нормативні джерела обліку витрат. Групування та склад витрат. Облік витрат. Облік витрат майбутніх періодів. Облік витрат від браку у виробництві. Розкриття інформації про витрати у примітках до фінансової звітності.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 годин.*

- *Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача:* Опрацювання матеріалу лекцій. Ведення термінологічного словника; розгляд контрольних запитань; підготовка до поточного тестування з теми. Підготовка запитань до викладача.

Тема 14. Облік доходів

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.*
- *Теми практичних занять: Облік доходів.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

- *Стисла анотація:* Нормативне регулювання обліку доходів. Визнання та класифікація доходу. Оцінка доходу. Облік доходів. Облік інших операційних доходів. Бухгалтерський облік доходу від іншої діяльності. Розкриття інформації про доходи у примітках до фінансової звітності.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 годин.*

- *Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача:* Опрацювання матеріалу лекцій. Ведення термінологічного словника; розгляд контрольних запитань; підготовка до поточного тестування з теми. Підготовка запитань до викладача.

Тема 15. Облік фінансових результатів

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*
- *Теми практичних занять: Облік фінансових результатів.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

- *Стисла анотація:* Бухгалтерський облік фінансових результатів. Податок на прибуток підприємства. Облік нерозподіленого прибутку.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 години.*

- *Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача:* Опрацювання матеріалу лекцій. Ведення термінологічного словника; розгляд контрольних запитань; підготовка до поточного тестування з теми. Підготовка запитань до викладача.

Тема 16. Фінансова звітність. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.*
- *Теми практичних занять: Фінансова звітність. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

- *Стисла анотація:* Економічна сутність, класифікація та принципи побудови звітності. Склад, елементи, порядок складання та подання фінансової

звітності. Структура і зміст балансу. Структура і зміст Звіту про фінансові результати. Структура і зміст Звіту про рух грошових коштів. Структура і зміст Звіту про власний капітал. Виправлення помилок і зміни у фінансовій звітності. Структура міжнародних стандартів бухгалтерського обліку. Розкриття інформації в фінансовій звітності згідно міжнародним стандартам.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 години.*

- *Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача:*
Опрацювання матеріалу лекцій. Ведення термінологічного словника; розгляд контрольних запитань; підготовка до поточного тестування з теми. Підготовка запитань до викладача.

Модульний контроль

5. Індивідуальні завдання

Індивідуальним завданням під час вивчення дисципліни «Бухгалтерський облік» є вирішення практичних завдань з предмету, які надаються студентам за варіантами. Індивідуальне завдання виконується за рахунок самостійної роботи студентів (10 годин).

6. Методи навчання

Проведення аудиторних лекцій, практичних занять, індивідуальні консультації (за необхідності), самостійна робота здобувачів першого рівня освіти за матеріалами, опублікованими кафедрою (методичні посібники).

7. Методи контролю

Проведення поточного контролю, письмового модульного контролю, фінальний контроль у вигляді іспиту.

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Виконання і захист практичних робіт	0...5	5	0...25
Модульний контроль	0...20	1	0...20
Змістовний модуль 2			
Виконання і захист практичних робіт	0...5	5	0...25
Модульний контроль	0...20	1	0...20
Виконання і захист РР	0...10	1	0...10
Усього за семестр			0...100

Білет для іспиту складається з двох теоретичних запитань та одного практичного завдання, максимальна кількість балів за кожне теоретичне запитання – 20, за практичне – 60 (сума – 100 балів).

Під час складання семестрового іспиту здобувач має можливість отримати максимум 100 балів.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

- **Задовільно (60-74).** Показати мінімум знань та умінь. Захистити всі індивідуальні завдання та здати тестування. Знати особливості організації бухгалтерського обліку на підприємствах України, структуру бухгалтерського балансу, класифікацію рахунків та метод подвійного запису, принципи оцінювання та калькуляції у бухгалтерському обліку, головні особливості проведення бухгалтерського обліку окремих складових активів та пасивів підприємства.

- **Добре (75-89).** Твердо знати мінімум, захистити всі індивідуальні завдання, здати тестування та поза аудиторну самостійну роботу. Уміти: обирати методи раціональної організації та ведення бухгалтерського обліку, використовувати національні стандарти обліку, опрацьовувати та використовувати облікову інформацію в управлінні підприємством.

– **Відмінно (90-100).** Здати всі контрольні точки з оцінкою «відмінно». Досконально знати всі теми та уміти застосовувати їх.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

9. Політика навчального курсу

Відпрацювання пропущених занять відбувається відповідно до розкладу консультацій, за попереднім погодженням з викладачем. Питання, що стосуються академічної доброчесності, розглядає викладач або за процедурою, визначеною у Положенні про академічну доброчесність.

Здобувач вищої освіти діє відповідно Положенню Національного аекрокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» «Про академічну доброчесність».

Учасники освітнього процесу у своїй академічній діяльності мають дотримуватись загальноприйнятих морально-етичних норм і правил поведінки, а також:

– самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей), за винятком випадків, коли такі завдання передбачають групову роботу;

– посилатися на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

– дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права;

– надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу можуть бути притягнені до академічної відповідальності.

10. Методичне забезпечення

1. Татар М.С. Бухгалтерський облік навч. посіб. / М. С. Татар. – Харків : Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харків. авіац. ін-т», 2021. – 200 с.

2. Власенко Н. І. Фінансовий облік [Електронний ресурс]: навч. посіб. / Н. І. Власенко. – Х.: Нац. аерокосм. ун-т ім. М.Є.Жуковського «Хар. авіац. ін-т», 2016. – 39 с.

Навчально-методичний комплекс дисципліни розміщено на сайті Науково-технічної бібліотеки Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» за посиланням http://library.khai.edu/library/fulltexts/doc/604_Buuuuhgalterski.pdf, а також в системі дистанційного навчання Ментор за посиланням <https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=363>

11. Рекомендована література

Базова

1. Бруханський Р.Ф. Бухгалтерський облік : підручник. – Тернопіль : ТНЕУ, 2016. – 480 с.

2. Бухгалтерський облік: нормативна база / С. Ільяшенко. – Х.: Фактор, 2017. – 264 с.

3. Бухгалтерський облік: навчальний посібник / Н.С. Акімова, О.О. Говоруха, Л.О. Кирильєва, Т. О. Євлаш. Х. : ХДУХТ, 2019. 182 с.

4. Бухгалтерський облік : підручник / Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, Н. В. Гудзь [та ін.]. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 460 с.

5. Бухгалтерський облік: навчальний посібник / В. М. Соколов, І. А. Косата, Т. В. Розіт тощо; за ред. В. М. Соколова. Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. 222 с.

Допоміжна

1. Лень В.С. Організація бухгалтерського обліку / В.С. Лень : Навчальний посібник. – К.: ЦУЛ, 2016. – 696 с.

2. Бухгалтерський облік : конспект лекцій / укладачі: М. Ю. Абрамчук, В. І. Лисиця, Ю. Г. Гуменна. – Суми : Сумський державний університет, 2016. – 356 с.

3. Михайлов М.Г. Організація бухгалтерського обліку на підприємствах малого бізнесу / М.Г. Михайлов : Навчальний посібник. – К.: ЦУЛ, – 2016.– 320 с.

12. Інформаційні ресурси

1. Практична бухгалтерія в Україні www.radnykpres.com.ua

2. Все про бухгалтерські документи – [http// www.document.ua](http://www.document.ua)

3. Нормативні акти України - [http// www.nau.kiev.ua](http://www.nau.kiev.ua)

4. Офіційний веб-сайт законодавства України <http://zakon.rada.gov.ua>

5. Всеукраїнська професійна газета «Все про бухгалтерський облік»
<http://www.vobu.com.ua>